

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W KIELCACH

ZA POTWIERDZENIEM
ODBIORU
**POLECONY
KOPIA**

PRIORYTET

WYŚLANO DNIA:

18. 05. 2018

L. dz. 1466. Podpis *Kuszt*

Kielce, dnia 18 maja 2018 r.

WK.60.7.2018

Pan Robert JAWORSKI

Burmistrz Gminy i Miasta Chęciny

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych¹, w związku z § 4 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2014 roku w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania² w dniach od 6 do 15 marca 2018 roku przeprowadziła w Urzędzie Gminy i Miasta w Chęcinach doraźną kontrolę w zakresie *rozliczeń finansowych z tytułu sprzedaży działki nr 1621 położonej w Tokarni* wraz z ewidencją księgową oraz sprawozdawczością za lata 2011 – 2015 i inne wybrane okresy w miarę zaistniałych potrzeb. Protokół kontroli przekazano i omówiono w dniu 19 marca 2018 roku. Burmistrz i Skarbnik odmówili podpisania protokołu.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które dotyczyły w szczególności:

1. W dniu 4 grudnia 2013 roku na dochody budżetu przyjęto środki ze sprzedaży działki nr 1621 w Tokarni w kwocie 1.470.241,52 zł, z tego kwotę 1.414.000,00 zł ujęto w rozdziale 70005 § 0770 (dochody ze sprzedaży majątku), a kwotę 56.241,52 zł ujęto w rozdziale 75814 § 0920 (odsetki). Od tego też dnia środki nie pozostawały zdeponowane na oprocentowanym rachunku bankowym, pomimo treści łączącej strony przedwstępnej umowy sprzedaży zawartej w dniu 26.09.2012 r. wraz ze zmianami. Przyjęcie na dochody nastąpiło, pomimo iż w dacie przekazania środków z rachunku sum depozytowych na rachunek dochodów budżetu nie było zawartej umowy przenoszącej własność przedmiotu sprzedaży – strony zawarły przedwstępną warunkową umowę sprzedaży w formie aktu notarialnego w dniu 26.09.2012 r. Własność nieruchomości nie może być przenoszona ani pod warunkiem, ani z zastrzeżeniem terminu. Jeśli warunek określony umową zostanie spełniony, wtedy następuje drugi etap polegający na zawarciu umowy przeniesienia własności nieruchomości. Zaliczanie do dochodów Gminy wpływów ze sprzedaży majątku winno nastąpić w terminie faktycznej, prawnie skutecznej sprzedaży, na mocy aktu notarialnego przenoszącego prawo własności na kupującego, o czym stanowi art. 27 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami³, w związku z art. 3 i art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek

¹ Dz.U. z 2016 r. poz. 561,

² Dz.U. z 2004 r. Nr 167, poz. 1747

³ Dz. U. z 2018 r. poz. 121 ze zm., dalej ustawa o gospodarce nieruchomościami,

samorządu terytorialnego⁴ i art. 5 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵.

2. W dniu 17.07.2015 roku z rachunku sum depozytowych, na który w dniu 16.07.2015 roku zostały przekazane środki (z wydatków budżetu), przelano kwotę 1.859.564,65 zł na rachunek bankowy Sibelco Tomaszów Plant sp. z o.o. Według zawartej w dniu 26.09.2012 roku umowy warunkowej (akt notarialny Rep A. nr 5552/2012) Gmina w przypadku nie ziszczenia się do dnia 31.03.2015 roku warunków opisanych w § 2 umowy z dnia 31.03.2014 roku (akt notarialny Rep A. nr 1939/2014) zobowiązana była do zwrotu wpłaconej ceny wraz z odsetkami w terminie 7 dni od daty upływu ostatecznego terminu zawarcia umowy przyrzeczonej, tj. do dnia 7.04.2015 roku. W związku z nieziszczeniem się w ww. terminie warunków, spółka Sibelco pismem z dnia 10.07.2015 r. wezwała o zwrot zapłaconej ceny 1.599.220,00 zł oraz wadium 140.000,00 zł wraz z odsetkami w stopie obowiązującej na rachunku bankowym, na którym zostały zdeponowane oraz odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 1.739.220,00 zł od dnia 8.04.2015 roku do dnia zapłaty. Ostatecznego przekazania środków na rachunek ww. spółki dokonano w dniu 17.07.2015 roku, tj. 101 dni po terminie wskazanym w § 2 umowy. W związku z powyższym narażono budżet gminy na wypłatę odsetek ustawowych za opóźnienie w kwocie 31.301,70 zł za okres 8.04.2015 r. – 16.07.2015 r.

Nieterminowy zwrot środków pieniężnych narusza art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych oraz termin wskazywany każdorazowo w oświadczeniach zawierających zmianę przedwstępnej umowy sprzedaży zawartej w dniu 26 września 2012 roku.

Kwota 120.364,65 zł (51.187,10 zł + 37.885,45 + 31.301,70 zł – 11,60 zł) stanowiąca przekazane Spółce Sibelco odsetki została naliczona przez Urząd Gminy i Miasta w następujący sposób:

- a) kwota 51.187,10 zł dotyczy odsetek dopisanych przez Bank w okresie od wpłaty wadium – 12.12.2011 r. do dnia przekazania środków na dochody budżetu – 04.12.2013 r. pomimo, że suma odsetek naliczonych i przekazanych przez Bank na dochody budżetu w dniu 4.12.2013 r. wynosiła 56.241,52 zł i dotyczyła dwóch lokat: od dnia 27.09.2012 r. do 29.10.2012 r. od kwoty 1.739.220,00 zł – odsetki 5.865,71 zł oraz od dnia 29.10.2012 roku do dnia 4.12.2013 roku od kwoty 1.419.865,71 zł – odsetki 50.375,81 zł.
- Z informacji otrzymanej od Skarbnika wynika, iż kwota 51.187,10 zł została ustalona jako suma kwot: 168,84 zł za 2011 rok, 10.388,10 zł za 2012 rok, 40.630,16 zł za 2013 rok.
- b) kwota 37.887,45 zł (pomniejszona o 11,60 zł) dotyczy odsetek naliczonych za okres od dnia 5.12.2013 r. do dnia 7.04.2015 r. (489 dni) w wysokości 2 % od kwoty 1.414.000,00 zł (netto). Wysokość odsetek jak wskazała kontrolowana jednostka ustalono na podstawie oprocentowania obowiązującego w banku prowadzącym obsługę budżetu. Nie uwzględniono kapitalizacji odsetek, tylko przyjęto stałą kwotę oprocentowania na dzień naliczenia.
- c) kwota 31.301,70 zł dotyczy odsetek naliczonych od kwoty 1.414.000,00 zł (netto) za okres od dnia 7.04.2015 r. do dnia 17.07.2015 r. (101 dni) i stanowi odsetki ustawowe w wysokości 8% za opóźnienie w zwróceniu stronie kupującej zapłaconej ceny w kwocie ogółem 1.739.220 zł.
- Z przekazanej Spółce kwoty odsetek w wysokości 120.364,65 zł, odsetki w kwocie 69.178,55 zł (120.364,65 zł – 51.187,10 zł) nie stanowiły odsetek naliczonych i przypisanych przez Bank, gdyż

⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 1453 ze zm., dalej dochodach jednostek samorządu terytorialnego

⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

są to odsetki za okres gdy środki nie były zdeponowane na oprocentowanym rachunku bankowym.

3. Na dzień 7.04.2015 roku, tj. dzień w którym upłynął termin zwrotu zapłaconej ceny 1.599.220 zł oraz wadium 140.000 zł wraz z odsetkami Gmina nie posiadała zabezpieczonych środków w budżecie na ten cel (rozdział 70005). Zwiększenia wydatków w dziale 700, rozdziale 70005 § 6060 o kwotę 1.957.172,00 zł oraz § 2960 o kwotę 167.607 zł dokonano uchwałą Nr 59/XII/15 Rady Miejskiej w Chęcinach z dnia 29 czerwca 2015 roku w sprawie zmian w budżecie Gminy, równocześnie ustalając kwotę wydatków na zadanie pn. „Wykup gruntów” na 1.987.172,00 zł w dziale 700, rozdziale 70005 ujęte w zał. nr 2 „Zadania inwestycyjne roczne w 2015 roku” do ww. uchwały.
4. Zdarzenia gospodarcze dotyczące ww. rozliczeń nieprawidłowo ujęto w ewidencji księgowej i sporządzonych sprawozdaniach oraz nie wykazano w wieloletniej prognozie finansowej, w szczególności:
  - a) w dniu 27.09.2012 r. Gmina wystawiła fakturę nr 94/2012 tytułem – zaliczki na sprzedaż działki nr 1621, która została zakwalifikowana do ujęcia w księgach rachunkowych wg dekretacji obejmującej wartość netto 1.414.000,00 zł zaliczoną do pozostałych przychodów operacyjnych (konto 760), co narusza art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 pkt 3 oraz art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości⁶.
  - b) w dniu 16.07.2015 roku z rachunku bieżącego wydatków przekazano na rachunek sum depozytowych tytułem zwrotu za działkę nr 1621 Tokarnia kwotę 1.859.584,65 zł. W wydatkach budżetu kwotę 1.739.220,00 zł ujęto w rozdziale 70005 § 6060 „Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych”, pomimo iż nie był to faktycznie wydatek majątkowy, a kwotę 120.364,65 zł (odsetki) w rozdziale 70005 § 2960 „Przelewy redystrybucyjne”, zamiast § 4580 „Pozostałe odsetki”. Ponadto naliczone i zapłacone odsetki ujęto na koncie kosztów rodzajowych – 411, zamiast na koncie 751 „Koszty finansowe”, bowiem stanowią one koszty finansowe. Powyższe narusza zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 3 do ówczesnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁷ oraz zasady klasyfikacji wydatków określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁸.
  - c) w kwartalnych sprawozdaniach Rb-Z na koniec IV kwartału 2013 r., IV kwartału 2014 roku oraz koniec I i II kwartału 2015 roku w kategorii przyjęte depozyty nie wykazano zobowiązań wynikających z przekazania na rachunek budżetu celem sfinansowania wydatków kwoty 1.470.241,52 zł (z tego wartość bez odsetek 1.414.000,00 zł) wynikającej z zerwania lokaty,

⁶ Dz. U. z 2018 r. poz. 395 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 760, dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku

⁸ Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych

na której zdeponowane były środki dotyczące umowy przedwstępnej sprzedaży działki nr 1621 w Tokarni. Kwota 1.414.000,00 zł jako wartość nominalna wynikająca z warunkowej umowy sprzedaży przekazana na sfinansowanie zobowiązań jednostki w 2013 roku, a ujęta jako wydatek w 2015 roku winna być zaliczona do tytułów dłużnych i ujęta w sprawozdaniach Rb-Z.

- d) w Wieloletniej Prognozie Finansowej opracowywanej po 4 grudnia 2013 r. na 2014 i 2015 rok (kol. 14.2 *Kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków budżetu*) nie uwzględniono długu spłacanego wydatkami dotyczącego zobowiązania wynikającego z przyjęcia na rachunek bankowy budżetu w dniu 4 grudnia 2013 r. ww. kwoty.
Powyższe narusza § 3 pkt 3 lit. a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 roku w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego⁹, § 10 ust. 4 i § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹⁰ wraz z § 2 ust. 1 pkt 3 załącznika nr 9 do ww. rozporządzenia oraz art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.
- e) w ewidencji księgowej (od dnia 4.12.2013 roku) nie wykazywano zobowiązania wynikającego z zawartego aktu notarialnego dotyczącego wpłaconej przez Badger Mining Poland sp. z o.o. ceny wraz z wadium (1.739.220,00 zł) za zakup działki nr 1621 w m. Tokarnia. Powyższe narusza art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponoszą Skarbnik i Zastępca Burmistrza, natomiast Burmistrz z tytułu nadzoru.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Wpływy ze sprzedaży majątku zaliczać do dochodów Gminy w terminie faktycznej, prawnie skutecznej sprzedaży, na mocy przenoszącego prawo własności na kupującego aktu notarialnego, stosownie do art. 27 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w związku z art. 3 i art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz art. 5 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

⁹ Dz. U. Nr 298, poz. 1767, dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego,

¹⁰ Dz. U. z 2014 r. poz. 1773, dalej rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych,

2. Zobowiązania regulować w terminach wynikających z zawartych umów, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, nie dopuszczając do zapłaty odsetek za zwłokę.
3. W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz wyłącznie niewątpliwe pozostałe przychody operacyjne, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.
4. Odsetki za zwłokę w zapłacie zobowiązań ujmować na stronie Wn konta 751 „Koszty finansowe”, stosownie do zasad funkcjonowania konta określonych w zał. 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej¹¹.
5. Prawidłowo stosować w planowaniu, ewidencji i sprawozdawczości klasyfikację dochodów i wydatków określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
6. Rzetelnie sporządzać sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec IV kwartału, stosownie do § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w szczególności wykazując w kategorii przyjęte depozyty zobowiązania wynikające z depozytów przyjętych na rachunek jednostki, które są ujmowane w planach finansowych tych jednostek oraz są środkiem finansowania, np. spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań lub niedoboru środków danej jednostki, stosownie do § 2 ust. 1 pkt 3 załącznika nr 9 do ww. rozporządzenia, mając na uwadze, § 2 ust. 2 ww. rozporządzenia oraz § 3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego.
7. W Wieloletniej Prognozie Finansowej, w kol. 14.2 *Kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków budżetu* uwzględniać dług spłacany wydatkami dotyczącymi zobowiązania, celem zapewnienia realistyczności WPF oraz określenia dla każdego roku objętego prognozą kwoty długu jednostki samorządu terytorialnego oraz sposobu sfinansowania jego spłaty, stosownie do art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.
8. Rzetelnie prowadzić księgi rachunkowe w zakresie wykazywania w nich wszystkich zobowiązań jednostki, stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pana Burmistrza zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

---

¹¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Do wiadomości:

Rada Miejska w Chęcinach

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach

mgr Zdzisław Rekas